

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/36062
G.K.42

Sayı : E-75833232-610-2217338
Konu : Soru Önergeleri

GÜNLÜDÜR
06/04/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi :13.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.736706 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, İstanbul Milletvekili Sayın Ali KENANOĞLU tarafından tevcih edilen, 7/36062 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:1A7317AF-DCF6-4493-BF37-0FA68C18D00A Belge Doğrulama Adresi:<https://e-belge.sanayi.gov.tr/>
Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA
Telefon :03122015428 Bilgi İçin: Cüneyt OLGAÇ Memur
Faks:. e-posta:cuneyt.olgac@sanayi.gov.tr
Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ KENANOĞLU'NUN

7/36062 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Balıkesir/Çanakkale 1/100000 Çevre Düzeni Planı 16/02/2015 tarihinde Bakanlık Makamınca onaylanmıştır. İtirazlar sonucu planda ön görülen 48 milyon metrekare alan, koruma ve kullanım oranının uygunsuzluğu gerekçe gösterilerek, 8 milyon metrekareye düşürülmüştür.

Plana yönelik TÜRMOB ve Çanakkale Belediyesi'nin açmış olduğu davalar devam etmektedir.

Çevre Düzeni Plan notları dayanak yapılarak 2018 yılından beri yine aynı bölgede İhtisas OSB kurulmak istenmektedir. Başlangıç olarak 2200 dönüm planlanan alan, genişleme sahasıyla 40 milyon metrekareye ulaşacağı OSB yönetimi tarafından açıklanmaktadır.

Söz konusu İhtisas OSB bölge insanının tepkisi üzerine, Ana Metal olan ismini, Marmara Yüksek Teknoloji ve Makine İhtisas OSB olarak değiştirmiştir. Katılımcı firmalar incelendiğinde ağırlık olarak Demir-Çelik ve Döküm firmaları dikkat çekmektedir.

Bölgede kurulu tesisler ve atmosferik ölçümler dikkate alındığında emisyon oranlarının aşıldığı görülecektir.

Bandırma etrafına yapılmak istenen bu Organize Sanayi Bölgesi ile hem bir çevre katliamının yaşanması, hem de tarlaların ucuz kamulaştırma bedelleri ile sanayicilere peşkeş çekilmesi, yıllardır yöre insanının sürüp ektiği tarlaların altıncı sınıf tarım arazisi sınıfına düşürülmesi ile mülkiyet güvencesinin ortadan kalktığı bir durum yaşanmaktadır.

Her türlü istismara açık olduğu görülen bölgede örneğin, Beyköy ve Bezirci mahalleleri civarında kurulacak olan Organize Sanayi Bölgesinin kamulaştırma çalışmalarında 2200 dönümlük 110 milyon lira kamulaştırma yapılması öngörülmektedir.

Bölgede, kurulu 4000 dönüme ulaşan Bandırma OSB, Planlı alanda 8000 dönüm Sanayi alanı, başlangıç olarak 2200 dönüm fakat genişleme sahasıyla 4000 dönüme ulaşacağı söylenen İhtisas OSB projesi vardır. Mevcut bu yoğunluk, bölge için her anlamda problemler yaşanmasına sebep olacaktır.

Ülkemizdeki mevcut OSB ve İhtisas OSB'lerin doluluk oranları incelendiğinde, bu projelere sanayimizin ihtiyacı olup olmadığı tartışılmalıdır.

Bölge tarım açısından çok önemli bir bölgedir. Etki alanı içerisinde Gönen, Manyas, Biga, Bandırma ve Erdek vardır, termik santraller, asit ve gübre fabrikaları ve diğer yatırımlar sebebiyle ciddi sıkıntılar yaşayan bölge, tarım, turizm, hayvancılık, zeytincilik, balıkçılık ciddi tehdit altındadır. Ayrıca deprem açısından aktif iki fay hattının geçtiği bir bölgedir.

Bandırma-Erdek körfezinde kurulması düşünülen Organize Sanayi Bölgesi, yörede yaşayanlar tarafından yeni bir Dilovası veya İzmit körfezi endişesi ile karşılanmaktadır.

Bölgede planlanan bu devasa sanayi alanlarıyla yaşanacak güçle birlikte, etki alanındaki kentlerde kültürel ve planlı şehircilik anlamında devasa sorunlar oluşacaktır. Zira kentsel yaşam alanlarını belirleyecek 1/5000'lik planlama henüz yapılmamıştır.

Bölgede faaliyet gösterecek firmaların daha önceki deneyimlerinden bilinen örneklerde; bu firmaların ürettikleri kimyasalların formülünü ticari sır diye itfaiyeye bile bildirmeyen, önlem almakla sorumlu iş yeri hekiminden bile gizleyen, işçileri meslek hastalıkları hastanesine gönderiyor diye işyeri hekimini kovan şirketlerden bahsedilmektedir.

Hiçbir girdisi bölgede olmayan, üretimi yurt dışına yönelik olarak yapılacak bu sanayileşmenin tarım, turizm, balıkçılık ve zeytincilik ile geçinen bölge halkı için bir kader olmadığı, ancak gerçekleşirse bir yıkım olacağı çok açıktır.

Bu bağlamda,

Soru 1- Hiçbir hammaddesi bölgede bulunmayan bu sanayi tesisleri neden bu bölgede kurulmak zorundadır?

Soru 2- Ortalıkta simülasyonu yapılan proje kim tarafından, hangi maliyetle ve hangi gerekçelerle hazırlanmıştır?

Soru 3- Bu sanayileşmenin Türk Boğazlarında ve Marmara Denizinde yol açacağı etkilerin neler olduğu ve nasıl bertaraf edileceği bilinmekte midir?

Soru 4- Deprem riskine yönelik alınacak tedbirlerin neler olacağı ve bunun maliyeti bilinmekte midir?

Soru 5- Bölgede Yatırım Yapan turizm işletmelerinin olası zararları nasıl tazmin edilecektir?

Soru 6- Bölgedeki tarım, hayvancılık, zeytincilik, balıkçılık faaliyetleri kirlilikten nasıl korunacaktır?

Soru 7- Manyas Gölü ve Kuş Cenneti nasıl korunacaktır?

Soru 8- Gereken Kamulaştırma bedelinin miktarı yeniden belirlenecek midir ve nasıl karşılanacaktır?

Soru 9- OSB'lerin tarım arazilerinin korunması ve az gelişmiş bölgelerde sanayileşme ilkesiyle çelişen bu projelerle, hedeflenen amaç nedir?

Soru 10- Devasa ölçülere ulaşan bu sanayi alanları ve plana göre yoğunlaşacak nüfusun su ihtiyacı, nasıl karşılanacaktır? Bu konuda herhangi bir planlama yapılmış mıdır?

CEVAPLAR

Cevap 1- Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ile ilgili kuruluş talepleri, 4562 sayılı OSB Kanunu ve bu kanuna bağlı olarak yürürlüğe giren OSB Yer Seçimi Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmektedir. Söz konusu mevzuatlar kapsamında OSB kuruluş talepleri yerelde hazırlanmakta ve ilgili belediyelerin ve kamu kurumlarının görüşleri ile birlikte Valilik uygun görüşü ile Bakanlığımıza intikal etmektedir.

OSB Yer Seçimleri de, 02.02.2019 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren OSB Yer Seçimi Yönetmeliği kapsamında gerçekleştirilmektedir. Söz konusu Yönetmelik kapsamında alan hakkındaki nihai karar, OSB Yer Seçimi Komisyonunca verilmektedir. Komisyon üyesi kurum ve kuruluşlar; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, İl Özel İdaresi veya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB), İlgili Belediye, İl Sağlık Müdürlüğü ve İlgili Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği'dir.

Balıkesir'in Bandırma ilçesindeki Yüksek Teknoloji ve Makine İhtisas OSB yer seçimi de, bu çerçevede ve söz konusu tarihte yürürlükte bulunan OSB Yer Seçimi Yönetmeliği kapsamında, komisyon üyesi kurum ve kuruluşların oy birliği kararı ile kesinleştirilmiştir.

Cevap 2- OSB Uygulama Yönetmeliğinin 23'üncü maddesi kapsamında OSB ile ilgili imar planı, parselasyon planları, altyapı projeleri hazırlanması ve inşaat süreçlerinin yönetilmesine ilişkin tüm iş ve işlemler; OSB Tüzel kişiliğince yürütülmektedir.

Cevap 3- Projenin kuruluş yerine ilişkin karar Yer Seçimi Komisyonunca verilmekte olup, söz konusu komisyonun üyeleri arasında yer alan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşleri ile yer seçimi kesinleştirilmiştir.

Cevap 4- OSB'nin kurulacağı alanın gözlemsel jeolojik ve jeoteknik etütleri onaylı olup, etüt raporundaki hususlara riayet edilmektedir. Ayrıca İmar Planı aşamasına geçildiği zaman İmar Planına Esas Jeolojik ve Jeoteknik Etütlerde OSB'ce hazırlanarak ilgili kurumlara onaylatılarak sonuç ve öneriler bölümünde belirtilen uyarı ve önlemlere uygun olarak çalışmalara devam edilecektir. Tüm bu iş ve işlemler, OSB Tüzel kişiliğinin sorumluluğunda bulunmaktadır.

Cevap 5-6- Kesinleştirilen bölge sınırları, "3573 Sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun" kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığının görüşleri doğrultusunda düzenlenmiştir. Tarım ve Orman Bakanlığının, alanın tamamına ilişkin uygun görüşü bulunmaktadır. Ayrıca OSB alanına ilişkin Toprak Koruma Projesi; Balıkesir Tarım ve Orman İl Müdürlüğünce onaylı olup, çalışmalar Toprak Koruma projesine uygun olarak yürütülmektedir. Bölgenin Tüzel Kişiliğindeki sektörün Yüksek Teknoloji ve Makine İhtisas OSB olarak değiştirilmesinin sebebi ise tamamen bacasız sanayinin faaliyet gösterilmesi ve tarımsal faaliyetlere zarar verilmemesi amacıyla.

Cevap 7- Söz konusu husus Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın görev ve sorumluluğu kapsamında bulunmaktadır ve yer seçimi sürecinde tüm komisyon üyesi kurum ve kuruluşların uygun görüşleri alınmıştır.

Cevap 8- Kamulaştırmaya ilişkin iş ve işlemler OSB Tüzel Kişiliği sorumluluğunda yürütülmekte olup, Bölge tarafından; kamulaştırma işlemlerinin Balıkesir YİKOP aracılığı ile yürütüldüğü, 30 milyon TL tutarında bir tahmini kamulaştırma bedelinin ortaya çıktığı, tezyidi bedel davalarının devam ettiği ve kamulaştırma maliyetlerinin tamamının OSB Tüzel kişiliğince karşılanacağı bilgisi verilmiştir.

Cevap 9- OSB Uygulamaları ile yatırımların planlı sanayi alanlarında gerçekleştirilmesi, tarım ve çevreye olan etkilerin minimize edilmesi, ortak altyapı ile yatırım maliyetlerinin azaltılması, istihdam imkânlarının artırılması hedeflenmektedir. Sanayileşme süreci ile birlikte ortaya çıkan çevresel sorunlar, OSB'ler aracılığıyla tek noktadan ve etkin olarak çözümlenebilmektedir. OSB'lerin olmadığı ilçeler incelendiğinde sanayi tesislerinin gelişmiş güzel münferit olarak, daha geniş çapta tarım arazilerine zarar verebildikleri görülmektedir. OSB'ler sayesinde bu durum kontrol altına alınabilmektedir.

Cevap 10- Söz konusu OSB'nin su ihtiyacı ile ilgili olarak OSB Tüzel Kişiliği ile Balıkesir Büyükşehir Belediyesi arasındaki görüşmeler devam etmektedir.